

nen, og at der efter det ikke stæer nogen Forandring med Hensyn til Emolumenterne, medens disse efter Lovforslaget, som det nu foreligger, forøges ved at rykke op. Hvad jeg tilsigter, vil altsaa fremkomme paa følgende Maade. Naar en Lærer ansættes paa høiere Gage, og man derimod beholder en Lærereinde, som der ellers kunde være Tale om at lade rykke op, paa yngst Gage, bliver Udgiften for Begge, naar der for Lærereinden fragaer $\frac{2}{3}$ af Lønningen, tilsammen 360 Rd. og 80 Edr. Byg, men i dette Tilfælde kommer der til for Communen en forøget Udgift af Bolig og Brændsel for en gift Lærer. Naar man derimod lader en Lærereinde rykke op paa høiere Gage og lader Læreren blive staaende paa den lavere Gage, saa vil det foranledige, at Lønnen for Begge tilsammen vil være 390 Rd. og 90 Edr. Byg, men de to Boliger, der skulle leveres, ville da begge være for en Ugift. Altsaa ved at lade Lærereinden rykke op faaer Communen en større Udgift af 10 Edr. Byg, men den vil bespare Noget paa Boligen, og denne Forskjel mellem Værdien af Bolig og Brændsel for en Gift og en Ugift vil sandsynligviis blive lidt større, end at den kan dækkes af 10 Edr. Byg. Altsaa bliver det en ganske lille, eller næsten umærkelig Fordeel for Communen, at lade Lærereinden rykke op, og der vil altsaa være opnaaet, at det i oeconomicke Henseende bliver ligegyldigt for Communen, om den i paakommende Tilfælde lader en Lærer eller en Lærereinde rykke op. Der vil ikke være nogen Fristelse for Communen til at tage Hensyn til Andet end til Dygtigheden, og der vil ikke mellem Lærerepersonalet kunne være Tale om, at noget andet Hensyn, i det Ringeste ikke noget oeconomicke Hensyn, har gjort sig gjældende. Forøvrigt troer jeg, at i det Hele vil Bestemmelsen blive billigere, og naar jeg siger dette, gaaer jeg derved ligeoversfor min ærede Sidemand (W. Petersen) ud fra, at der nu engang i en anden Lov er bestemt Lønninger for Lærerne. Om disse Lønninger, navnlig for de yngre Lærere, skulle være fastsatte noget for rundeligt i Kjøbstadcommunerne, om man skulde have paabyrdet Skolevæsenet en noget for stor Byrde, vil jeg slet ikke indlade mig

paa at undersøge. Jeg holder mig kun til, at naar man har taget faste Bestemmelser om, hvad Lærerne skulle have, og man saa giver Lov til at ansætte Lærereinder, saa maa der ogsaa her være faste Bestemmelser, thi ellers føres Communen i Fristelse til at ansætte Lærereinder, ikke efter berettigede Hensyn, men efter et uretrettiget oeconomicke Hensyn. Saameget skal jeg sige om mit Endringsforslag, som jeg herefter skal henstille til Sammenligning med det Forslag, der er stillet af den ærede Secretair (Forchhammer). Jeg har saameget mere troet at burde stille mit Endringsforslag, som det maaskee kunde være, at hvis vi vedtage det af den ærede Secretair stillede Forslag, som jeg for min Person ikke skal være meget imod, vilde man paa et andet Sted ikke gaa ind derpaa, medens man dog erkjendte, at det, der foreligger i Lovforslaget, maa rettes, og derfor kunde være villig til at optage den Tanke, der ligger i mit Forslag. — Jeg skal endnu tilføie, at jeg kan gierne slutte mig til, hvad der af den høiærbørdige Taler, der først havde Ordet idag (Vindesbøll), er anført om, at Loven ikke blot har mindre Betydning paa Landet end i Kjøbstæderne, men at den ogsaa har særlige Betæneligheder ved sig med Hensyn til Landet, og disse Betæneligheders Natur har jeg allerede antydet forrige Gang. I Kjøbstæderne, hvor Skolevæsenet er af større Omfang, og hvor Forholdene ere større, har Ansættelsen af Lærereinder ikke nogen særlig Betænelighed, naar den holdes indenfor sin rette Begrænsning; men paa Landet, hvor Lærer og Lærereinde ere anviste til at virke i det samme Huus, har det en særegen Betænelighed at ansætte enten ved Siden af en ugift eller en gift Lærer en Kvinde, der skal dele Lærereforetningerne med ham. Efter Alt, hvad jeg har erfaret om Lyften til at benytte Lærereinder paa Landet, troer jeg, at der er meget lidt Trang til Bestemmelsen der, og jeg skal derfor, uden dog at lægge stor Vægt derpaa, stemme for det Forslag, der er stillet om, at § 2 maa gaae ud, hvorved jo rigtignok, hvis det skulde blive vedtaget, en yderligere Forandring ved 3die Behandling vilde blive nødvendigt i § 4.